

In memoriam**Zemřel literární vědec
Milan Kopecký**

Dne 17. září 2006 odešel ve věku 81 let prof. PhDr. Milan Kopecký, DrSc., člen korespondent ČSAV, literární historik a teoretik, editor a kritik.

Prof. Milan Kopecký se narodil 14. května 1925 v Brně, zde také r. 1944 absolvoval reálné gymnázium; studium češtiny a ruštiny na filozofické fakultě ukončil r. 1948 a následujícího roku získal doktorát filozofie. V letech 1948 až 1953 působil jako středoškolský učitel v Břeclavi, poté se vrátil na brněnskou filozofickou fakultu. Zde r. 1959 obhájil kandidátskou práci *Překlady z italské renesanční a německé reformační literatury od Mikuláše Konáče z Hodiškova*, r. 1962 se habilitoval monografií o *Mikuláši Konáčovi z Hodiškova*; r. 1972 byl jmenován profesorem pro obor dějiny české literatury a r. 1980 získal titul doktora věd na základě obhajoby spisu *Pokrokové tendence v české literatuře od konce husitství do Bílé hory*. Vědecká a učitelská práce prof. Kopeckého byla doprovázena dalšími aktivitami: v letech 1969-1972 byl proděkanem a po

dvě funkční období (1972-1976) děkanem Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, v letech 1976-1990 vedoucím katedry české a slovenské literatury a literární vědy. Byl předsedou redakční rady pro vydávání spisů J. A. Komenského, předsedou redakční rady SPFFBU (řady literárněvědné), šéfredaktorem mezinárodní kmenologické revue *Acta Comeniana* i sborníku *Z kralické tvrže*, předsedou redakční rady časopisu *Studia Comeniana et historica*, předsedou medievalistické sekce brněnské pobočky Literárněvědné společnosti při ČSAV, členem řady komisí v oblasti školství a vědy. Přednášel na zahraničních univerzitách v Holandsku, Itálii, Francii, SRN, NDR, Polsku, Jugoslávii, Norsku, SSSR.

Kopeckého bytostný zájem o problematiku starší české literatury rozvíjeli i učitelé, s nimiž se setkal za svých studií na půdě filozofické fakulty, především J. Vilíkovský, A. Škarka, O. Králík, A. Grund a F. Wollman. Přestože jeho badatelská činnost pokrývala celé obsáhlé období českého literárního vývoje od 9. do 18. století (s častými přesahy směrem k literatuře moderní), v centru jeho pozornosti stály především dějiny literatury doby renesance, manýrismu a baroka. Jeho zásluhou došly adekvátního ocenění výrazné osobnosti, jež formovaly podobu české kultury 16. a počátku 17. století – Mikuláš Konáč, Tobiáš Mouřenín z Litomyšle, Bartoloměj Paprocký z Hlohov, Adam Daniel z Veleslavína. Dílčí analýzy mu pak umožnily načrtnout obraz literárního vývoje celé epochy českého humanismu a renesance, její vývojové fáze a základní rysy, podobu žánrového systému. Kopecký nově hodnotí i etapu na renesanci navazující (řadou studií o českém literárním manýrismu) a jeho zájem zasahuje i do odvětví s literární produkcí těsně spojených (vývoj českého knižtisku, např. ve skriptu *Staročeské rukopisy a tisky*).

Kopeckého zájem o literární a kulturní život doby renesance se promítá do desítek studií a posléze i monografií věnovaných jeho výrazným tvůrčím oblastem: rozvoji humanistického dramatu (*České humanistické drama*, 1986), zábavné renesanční próze, vydavatelské činnosti (*Daniel Adam z Veleslavína*, 1962), problematice recipování antického odkazu; sumarizující charakter má antologie *Český humanismus* (1988). Neoddělitelnou

součástí Kopeckého badatelské práce je i zpřístupňování dosud neznámých či pozapomenutých textů, jež tvoří součást zmíněných monografických prací, ale jsou připraveny i jako samostatné edice, např. Konáčovo *Pravidlo lidského života* (1961), milostná lyrika středověká a renesanční nazvaná *Zbav mě mé tesknosti* (1983), zábavná tvorba v edici *Komu ženu svou poručiti a jiné kratochvilné rozprávky* (1986).

Druhou velkou vědeckou láskou prof. Kopeckého bylo baroko. Zde je třeba připomenout jeho roli organizátora konference *O barokní kultuře* (1968) a redaktora stejnojmenného sborníku, který novým způsobem navázal na přerušené výzkumy z meziválečného období. Tvorbu doby baroka pak Kopecký sledoval i v dalších letech, výsledkem jsou cenné monografie i edice (výbor barokní poezie *Kapka rosy tekoucí*, 1968; monografie *Barokní spisovatel Valentin Bernard Jesřábek*, 1969; *Starší slezští kazatelé*, 1970; edice poezie F. Kadlinského *Zdoroslaviček*, 1971). S novou intenzitou však jeho badatelská a editorská činnost vzrostla v 90. letech, která barokistickému bádání přestala bránit. Kopecký se věnuje určitým literárním žánrům barokní doby, homiletice (edice žďárských kázání *Žena krásná náramně*, 1998), hymnologii, dále významným tvůrčím osobnostem – B. Balbínovi (opakované vydání jeho *Rozpravy krátké, ale pravdivé*), F. Bridelovi (*Básnické dílo*, 1994), Ant. Koniášovi (*Vejtážní naučení*, 1995), celé plejádě barokních kazatelů. Nelze však pominout práce biblistické (edice *Bible svatováclavská: Evangelia*, 1991) a samozřejmě ani třetí velkou oblast Kopeckého zájmu, komeniologii, jejímž plodem kromě řady studií je i monografie *Komenský jako umělec slova* (1992) a příprava 4. svazku ediční řady J. A. Comenii *Opera omnia*.

Zmínit je třeba též Kopeckého rozsáhlou činnost pedagogickou a autorství mnoha studijních textů, práci popularizátorskou (za všechny jmenujeme texty pro Rozhlasovou univerzitu Svobodné Evropy, z nichž pak připravil soubor barokistických studií *Nic stálého přítomného*, 1999), četné přednášky pro veřejnost, vystoupení v médiích, příspěvky v deníku tisku.

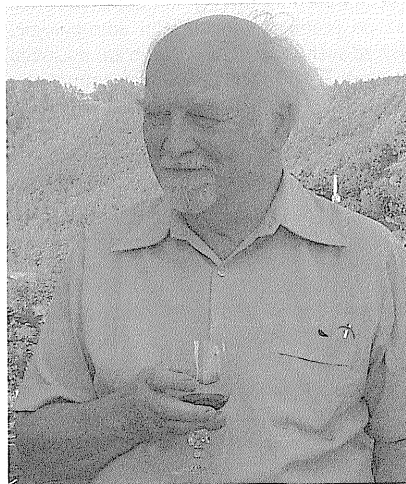
Výčet výjimečně plodné činnosti prof. Milana Kopeckého není úplný, musí však být při-

pomenut rys, který všechny jeho texty spojuje – schopnost nahlédnout na českou literaturu z perspektivy širšího kulturního vývoje a zařadit úsilí českých autorů do nadnárodního rámce. V prof. Kopeckém ztrácí česká literární věda znalce vynikajících kvalit, širokého badatelského záběru i evropského rozhledu.

H. BOČKOVÁ

Zemřel prof. dr. Richard Jeřábek, DrSc.

Zpráva, že 14. října 2006 zemřel na cestě po Sicílii profesor Richard Jeřábek, byla nečekaná. Letošní pětasedmdesátník (narozen 14. 5. 1931 v Rožnově pod Radhoštěm) s obdivuhodnou vitalitou vedl až do července Ústav evropské etnologie na Filozofické fakultě MU a jeho plány a aktivity vědecké i pedagogické se zdály nevyčerpatelné.

S Masarykovou univerzitou byl spjat více než bytostně. V roce 1950, po maturitě na gymnáziu ve Valašském Meziříčí, začal na Filozofické fakultě studovat obory národopis a dějiny umění. Ještě jako student se v roce 1953 stal asistentem etnografického semináře, v roce 1959 (po smrti zakladatele vysokoškolského studia národopisu v Brně prof. Antonína Václavíka) pak jeho vedou-